

Noul Cod de procedură fiscală și Normele metodologice de aplicare

actualizat februarie 2017

Editura C.H. Beck
București 2017

Legea privind Codul de procedură fiscală

Cuprins

1. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală	1
2. Tabel de corespondențe CPF 2015 - CPF 2003.....	359

1. Legea privind Codul de procedură fiscală

nr. 207/2015¹⁾

(M.Of. nr. 547 din 23 iulie 2015)

cu modificările și completările aduse prin: **O.U.G. nr. 50/2015²⁾** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 817 din 3 noiembrie 2015), aprobată cu modificări prin **Legea nr. 358/2015** (M.Of. nr. 988 din 31 decembrie 2015); **O.U.G. nr. 13/2016** pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 62 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 368 din 12 mai 2016), aprobată prin Legea nr. 214/2016 (M.Of. nr. 910 din 11 noiembrie 2016); **O.U.G. nr. 84/2016** pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal (M.Of. nr. 977 din 6 decembrie 2016)

Cuprins	Art.	Pag.
Titlul I. Dispoziții generale.....	1-15.....	5
Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală	2-3.....	8
Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale	4-12.....	8
Capitolul III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale	13-15.....	18
Titlul II. Raportul juridic fiscal.....	16-28.....	20
Capitolul I. Dispoziții privind raportul juridic fiscal	16-20.....	20
Capitolul II. Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale	21-28.....	21

¹⁾ Actele normative cuprinzând norme metodologice, proceduri, instrucțiuni, norme pentru organizarea activității unor instituții vor fi indicate în text sub denumirea generică de „Norme metodologice”.

²⁾ O.U.G. nr. 50/2015 a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016. Potrivit art. III din O.U.G. nr. 50/2015: „(2) Sintagma «ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice» din cuprinsul art. 11 alin. (9), art. 24 alin. (3) lit. b), art. 26 alin. (9) lit. b), art. 46 alin. (8), art. 47 alin. (9), art. 79 alin. (5), art. 80 lit. b), art. 101 alin. (2) lit. b), art. 150 alin. (5) lit. b), art. 153 alin. (3) lit. b), art. 154 alin. (2) lit. b), art. 164 alin. (6) lit. b), art. 247 alin. (5) lit. b), art. 253 alin. (6) lit. b) și art. 342 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 se înlocuiește cu sintagma «ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice»”.

Titlul III. Dispoziții procedurale generale	29-80	26
Capitolul I. Competența organului fiscal central	29-36	26
Capitolul II. Competența organului fiscal local	37-39	31
Capitolul III. Alte dispoziții privind competența	40-45	31
Capitolul IV. Actele emise de organele fiscale	46-54	34
Capitolul V. Administrarea și aprecierea probelor	55-74	43
Secțiunea 1. Dispoziții generale	55-57	43
Secțiunea a 2-a. Informații și expertize	58-63	45
Secțiunea a 3-a. Înscrisurile și constatarea la fața locului	64-65	67
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi	66-67	69
Secțiunea a 5-a. Colaborarea dintre autoritățile publice	68-71	69
Secțiunea a 6-a. Sarcina probei	72-74	72
Capitolul VI. Termene	75-78	72
Capitolul VII. Transmiterea cererilor de către contribuabili/ plătitori și identificarea acestora în mediul electronic	79-80	74
Titlul IV. Înregistrarea fiscală	81-92	77
Titlul V. Stabilirea creanțelor fiscale	93-112	101
Capitolul I. Dispoziții generale	93-94	101
Capitolul II. Dispoziții privind decizia de impunere	95-100	102
Capitolul III. Dispoziții privind declarația fiscală	101-105	105
Capitolul IV. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare	106-107	114
Capitolul V. Despre evidențele fiscale și contabile	108-109	116
Capitolul VI. Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale	110-112	117
Titlul VI. Controlul fiscal	113-151	119
Capitolul I. Inspekția fiscală	113-133	119
Capitolul II. Controlul inopinat	134-135	129
Capitolul III. Controlul antifraudă	136-137	130
Capitolul IV. Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central	138-147	131
Capitolul V. Verificarea documentară	148-149	138
Capitolul VI. Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central	150-151	138
Titlul VII. Colectarea creanțelor fiscale	152-267	140
Capitolul I. Dispoziții generale	152-162	140
Capitolul II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire	163-172	148
Capitolul III. Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare	173-183	175

Res Capitolul IV. Înlesniri la plată	184-209.....	184
Secțiunea 1. Instiutirea posibilității acordării înlesnirilor la plată.....	184-185.....	184
Secțiunea a 2-a. Procedura de acordare a eșalonării la plată de către organul fiscal central.....	186-209.....	186
Capitolul V. Garanții	210-212.....	202
Capitolul VI. Măsuri asigurătorii	213-214.....	203
Capitolul VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea	215-219.....	205
Capitolul VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită.....	220-255.....	206
Secțiunea 1. Dispoziții generale	220-235.....	206
Secțiunea a 2-a. Executarea silită prin poprire	236-237.....	221
Secțiunea a 3-a. Executarea silită a bunurilor mobile	238-241.....	223
Secțiunea a 4-a. Executarea silită a bunurilor imobile.....	242-244.....	227
Secțiunea a 5-a. Executarea silită a altor bunuri	245-246.....	229
Secțiunea a 6-a. Valorificarea bunurilor sechestrate	247-255.....	229
Capitolul IX. Cheltuieli.....	256.....	237
Capitolul X. Eliberarea și distribuția sumelor realizate prin executare silită.....	257-259.....	238
Capitolul XI. Contestația la executare silită	260-262.....	240
Capitolul XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități	263-266.....	241
Capitolul XIII. Dispoziții speciale privind colectarea.....	267.....	246
Titlul VIII. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale	268-281.....	247
Capitolul I. Dreptul la contestație	268-271.....	247
Capitolul II. Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare	272-274.....	252
Capitolul III. Dispoziții procedurale	275-278.....	256
Capitolul IV. Soluții asupra contestației	279-281.....	262
Titlul IX. Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri	282-283.....	267
Titlul X. Aspecte internaționale	284-335.....	269
Capitolul I. Cooperarea administrativă în domeniul fiscal	284-309.....	269
Secțiunea 1. Dispoziții generale	284-287.....	269
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	288-293.....	274
§1. Schimbul de informații la cerere.....	288-290.....	274

§2. Schimbul automat obligatoriu de informații	291	275
§3. Schimbul spontan de informații	292-293	281
Secțiunea a 3-a. Alte forme de cooperare administrativă	294-298	282
§1. Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative	294	282
§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane	295	283
§3. Notificări administrative	296	283
§4. Rezultatul utilizării informațiilor	297	284
§5. Schimbul de experiență și de bune practici	298	284
Secțiunea a 4-a. Condiții aplicabile cooperării administrative	299-305	284
Secțiunea a 5-a. Relațiile cu Comisia Europeană	306	288
Secțiunea a 6-a. Relațiile cu țările terțe	307	289
Secțiunea a 7-a. Dispoziții generale și finale	308-309	290
Capitolul II. Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri	310-335	290
Secțiunea 1. Dispoziții generale	310-313	291
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	314-316	293
Secțiunea a 3-a. Asistență pentru notificarea documentelor	317-318	294
Secțiunea a 4-a. Măsurile asigurătorii sau de recuperare	319-329	295
Secțiunea a 5-a. Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență	330-332	301
Secțiunea a 6-a. Dispoziții finale	333-335	303
Titlul XI. Sancțiuni	336-339	304
Titlul XII. Dispoziții tranzitorii și finale	340-354	309
Anexa nr. 1. Norme de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare		323
Anexa nr. 2. Norme suplimentare de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare		356

Titlul I. Dispoziții generale

Art. 1. Definiții. În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *actul administrativ fiscal* – actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel cărui îi este adresat;

2. *administrarea creanțelor fiscale* – oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;

b) declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;

c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;

d) asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;

e) aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;

3. *analiza de risc* – activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;

4. *contribuabil* – orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;

5. *contribuție socială* – prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. *control fiscal* – totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;

7. *creanță bugetară* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;

8. *creanță bugetară principală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele bugetare accesorii;

9. *creanță bugetară accesorie* – dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;

10. *creanță fiscală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;

11. *creanță fiscală principală* – dreptul la perceperea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

12. *creanță fiscală accesorie* – dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;

13. *creditor fiscal* – titularul unui drept de creanță fiscală;

14. *creditor bugetar* – titularul unui drept de creanță bugetară;

15. *debitor fiscal* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;

16. *debitor bugetar* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;

17. *declarație fiscală* – act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;

18. *declarație de impunere* – actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:

a) impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;

b) impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;

c) bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. *declarație informativă* – actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;

20. *dobândă* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

21. *drepturi vamale* – drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

22. *executor fiscal* – persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silite;

23. *impozit* – prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;

24. *legislație fiscală* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;

25. *legislație contabilă* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;

26. *majorare de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;

27. *obligație fiscală* – obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;

28. *obligație fiscală principală* – obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

29. *obligație fiscală accesorie* – obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;

30. *organ fiscal* – organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;

31. *organ fiscal central* – Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate A.N.A.F.;

32. *organ fiscal local* – structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;

33. *penalitate de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachitarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

34. *penalitate de nedeclarare* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;

35. *plătitor* – persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;

36. *taxă* – prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;

37. *titlu de creanță fiscală* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;

38. *titlu de creanță bugetară* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;

39. *vector fiscal* – totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;

40. *date de identificare* – numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.

Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Art. 2. Obiectul și sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală. (1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică și pentru:

a) administrarea drepturilor vamale;

b) administrarea redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului;

c) alte creanțe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanțelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale și redevențele sunt asimilate creanțelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

Art. 3. Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative. (1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanțelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale

Art. 4. Principiul legalității. (1) Creanțele fiscale și obligațiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.